

Dnr MD 2017/11 #5

Yttrande över förslag till Nationell Plan för transportsystemet 2018–2029, dnr N2017/05430/TIF

Sammanfattning

E16 förbinder Bergen och Gävle och är ett viktigt stråk för framförallt godstransporter och arbetspendling mellan norra Mellansverige och den tillväxtstarka Oslo/Gardermoen-regionen. Vägen har också stor betydelse för turisttrafiken och möjliggör fortsatt utveckling av tätorter och landsbygd längs sträckan.

Partnerskap E16 verkar för att E16 ska bidra till att främja och stärka en hållbar utveckling för näringsliv och boende i tätorter och landsbygd i regionerna längs E16-stråket och anslutande stråk. För att en sådan utveckling ska vara möjlig krävs förbättrad tillgänglighet, kortare restider och effektivare transporter. Förstärkt sysselsättning i hela landet har fastlagts vara en av de prioriterade utmaningarna enligt Regeringens direktiv för upprättande av den Nationella Planen. Denna utmaning anser Partnerskap E16 inte möts upp i förslaget där stora delar av landet inte får ta del av större investeringar i vägnätet.

Sett till hela stråket så är Partnerskap E16s sammanfattade synpunkter på förslaget till Nationell Plan för transportsystemet 2018–2029;

- Fastställ Mellsta-Djurås som namngivet objekt
- Prioritera in Förbifart Yttermalung i Nationell Plan genom samfinansiering
- Prioritera den ”felande” länken Kongsvinger-Torsby

Synpunkter på prioriterade objekt 2018–2029

Dala Järna - Vansbro

Objektet Dala-Järna – Vansbro ligger sedan tidigare som namngivet objekt i Nationell Plan, vilket Partnerskap E16 ser positivt på och emotser fullföljande enligt plan.

Mellsta-Djurås

Partnerskap E16 välkomnar att mötesfri väg Mellsta-Djurås ligger som förslag till nytt namngivet objekt i Nationell Plan 2018–2029. Mitträcke höjer trafiksäkerheten, stärker näringslivet genom bättre förutsättningar för pendling och kompetensförsörjning samt ger besöksnäringen bättre förutsättningar

för fortsatt tillväxt genom förbättrad tillgänglighet. I förslaget ligger objektet med ett genomförande i sista delperioden 2024–2029. Tunga argument för att tidigarelägga objektet som Partnerskap E16 vill framhäva är den planeringsmässiga mognaden och behovet att säkra vattentäkten, men full kraft bör först och främst läggas på att objektet fastställs i Nationell Plan.

Objekt vi önskar prioriteras 2018–2029

Förbifart Yttermalung

Förbifart Yttermalung har funnits med i länsplanen sedan 1998, men har i remissförslaget på länsplan 2018–2029 lyfts ur. E16 Yttermalung håller en låg trafiksäkerhetsstandard och kantas av många direktutfarter vilket innebär att sträckan är olycksdrabbad. Sträckan, som är en viktig länk till Dalafjällen, är en utpräglad turistväg. Den trafikeras av 13% tung trafik och är en propp för godstrafiken, med en speciellt kritisk passage under järnvägsbron (4,4 m). E16 är en nationell stamväg och ska därför formellt hanteras i den nationella planen, objektet har dock prioriterats i tidigare länsplaner och ligger med i nu gällande länsplan med en kostnad på 207 miljoner kronor.

I planläggningsprocessen har det fastställda vägalternativet (som är längre och mer samhällsekonomiskt lönsamt än tidigare förslag) kostnadsberäknats till cirka 350 miljoner kronor, en totalsumma som inte bedömts vara möjlig att hantera med de begränsade medlen i länsplanen 2018–2029. Objektet behöver nu prioriteras in i Nationella Plan 2018–2029, något som Trafikverket och Region Dalarna med gemensamma krafter bör hitta en framkomlig lösning för, genom samfinansiering.

Argumenten för en samfinansieringslösning vad gäller Yttermalung är att sträckan periodvis har en mycket hög andel nationell trafik. Däremot är sträckan en nationell-/europaväg och inte en regional väg, vilket innebär att Trafikverket inte kan medfinansiera med pottpengar för 2+1-väg avsett för det regionala vägnätet. Oavsett den tidigare uppgörelsen med Trafikverket om att med regionala medel finansiera Yttermalung finns det starka skäl, till följd av kostnadsfördyring om 75%, att samfinansiera objektet.

Detta kräver att;

1. Region Dalarna tar höjd för en kostnad i länsplanen för Förbifart Yttermalung.
2. Region Dalarna och Regeringen omedelbart inleder förhandling om att Förbifart Yttermalung namnges som utpekat objekt i Nationell Plan.

Partnerskap E16 förstår att utsikterna för att Regeringen till fullo, med enbart statlig finansiering, inkluderar Förbifart Yttermalung i den fastställda Nationella Planen är små.

Kongsvinger-Torsby

Gränsöverskridande stråkperspektiv har alltid präglat Partnerskap E16s utvecklingsarbete och därför vill vi särskilt lyfta fram den ”felande” gränslänken Kongsvinger-Torsby. På norska sidan så har stora

investeringar prioriterats, senast på sträckan Hönefoss-Kongsvinger. Investeringarna på norska sidan gör att gränslänken sticker ut extra mycket som ”felande” länk. Partnerskap E16 har genomfört två omfattande studier, som fokuserar på hela stråkperspektivet och som vi anmodar Regeringen och Trafikverket att beakta i pågående planprocess för transportsystemet 2018–2029:

- Skandinavisk systemanalys för E16 Bergen-Oslo-Gävle
- Pilotprojekt för gränslänken Kongsvinger-Torsby på E16

Studierna visar på stor utvecklingspotential om E16 blir ett sammanhängande stråk med god tillgänglighet, framkomlighet och kortare restider. Partnerskap E16 vill även uppmärksamma de pågående och genomförda gränsöverskridande studier som gjorts mellan myndigheterna på ömse sidor om gränsen. Det är avgörande att svenska och norska myndigheter också samverkar i planeringen gällande E16 på samma sätt som man gjort gällande andra gränsöverskridande stråk.

Övrigt

Vid Hofors

Större delen av sträckan Falun-Gävle på E16 är mötteseparerad, men det gäller inte för delarna Engelsfors-Hofors-Storvik. Partnerskap E16 anser att hela sträckan bör ha mittseparering och ser fram emot att de åtgärder som kommer fram i pågående ÅVS prioriteras in i kommande planperiod.

Tullstation

Partnerskap E16 vill understryka vikten av en enkel steg 1-åtgärd i syfte att öka den internationella godstrafiken på E16. Om tullstationen öppnas vid gränspassagen innebär det en besparing för den tunga trafiken på ca 12–16 mil. Denna enkla åtgärd innebär minskad miljöbelastning.

Borlänge den 23 November 2017

Jan Bohman

Ordf. Partnerskap E16, Kommunstyrelsens ordf. Borlänge Kommun

